

70507 - Şiddetli soğuk günlerde cünüplükten arınmak için teyemmüm alınabilir mi?

Soru

Şiddetli soğuk günlerde cünüp iken teyemmüm alarak namaz kılabilir miyim? Bilindiği üzere cünüplükten hemen temizlenebilmek için gerekli imkânlarım bulunmamaktadır. Çünkü ben, aynı zamanda belime isâbet eden ve beni çok etkileyen soğuktan dolayı hastayım.

Detaylı cevap

Cünüp olan ve namaz kılmak isteyen kimsenin su ile yıkanması (boy abdesti alması) farzdır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا... [سورة المائدة من الآية: 6]

"Ey îmân edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman (abdestsiz iseniz) yüzlerinizi, dirseklerle beraber ellerinizi yıkayın. Başlarınızı mesh edip aşık kemikleriyle beraber ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüp iseniz, (yıkılarak) temizlenin." (Mâide Sûresi: 6)

Bir kimse, suyun olmamasından dolayı su kullanamazsa veya suyu bulmakla birlikte hastalığı veya şiddetli soğuk sebebiyle onu kullandığı takdirde kendisine zarar verecekse ve yanında suyu ısıtacak bir şey de yoksa, bu takdirde su ile yıkanmaktan vazgeçer ve toprakla teyemmüm alır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَوْ عَلَى سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [سورة المائدة الآية: 6]

"Ey îmân edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman (abdestsiz iseniz) yüzlerinizi, dirseklerle beraber ellerinizi yıkayın. Başlarınızı mesh edip aşık kemikleriyle beraber ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüp iseniz, (yıkılarak) temizlenin. Hasta veya yolculuk halinde bulunursanız veya biriniz tuvaletten gelirse, yahut da kadınlarınızla cinsel ilişkiye girmişseniz ve su da bulamamışsanız, temiz toprakla teyemmüm edin. Bunun için de (ellerinizle toprağa vurarak) ellerinizi ve yüzlerinizi bu toprakla mesh edin. Allah (temizlik konusunda) size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez (aksine genişlik ve rahmet olsun diye size teyemmümü mübah kılmıştır). Fakat sizi tertemiz kılmak ve şükredesiniz diye de üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister." (Mâide Sûresi: 6)

Bu âyet-i kerimede; yıkanmanın (boy abdesti almanın) ölüme veya hastalığın artmasına veyahut da hastalığın iyileşmesini geciktirmesine sebep olması gibi, suyu kullanması kendisine zarar veren hastanın teyemmüm alacağına bir delildir.

Allah Teâlâ, bu âyet-i kerimede nasıl teyemmüm alınması gerektiğini şu sözüyle açıklamıştır:

﴿فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ ...﴾ [سورة المائدة الآية: 6] ...

"...Bunun için de (ellerinizle toprağa vurarak) ellerinizi ve yüzlerinizi bu toprakla mesh edin..." (Mâide Sûresi: 6)

Allah Teâlâ, bu teşrîin (meşrû kılışının) hikmetini ise şu sözüyle açıklamıştır:

﴿مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ [سورة المائدة الآية: 6]

"... Allah (temizlik konusunda) size herhangi bir güçlük çıkarmak istemez (aksine genişlik ve rahmet olsun diye size teyemmümü mübah kılmıştır). Fakat sizi tertemiz kılmak ve şükredesiniz diye de üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister." (Mâide Sûresi: 6)

Amr b. el-Âs'tan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

اِحْتَلَمْتُ فِي لَيْلَةٍ بَارِدَةٍ فِي عَرْوَةِ ذَاتِ السَّلَاسِلِ، فَأَشْفَقْتُ إِنْ اِعْتَسَلْتُ أَنْ أَهْلِكَ، فَتَيَمَّمْتُ، ثُمَّ صَلَّيْتُ بِأَصْحَابِي بِالصُّبْحِ، فَذَكَرُوا ذَلِكَ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: يَا عَمْرُو! صَلَّيْتَ بِأَصْحَابِكَ وَأَنْتَ جُنُبٌ؟ فَأَخْبَرْتَهُ بِالَّذِي مَنَعَنِي مِنَ الْإِعْتِسَالِ، وَقُلْتُ: إِنِّي سَمِعْتُ اللَّهَ يَقُولُ: وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا، فَصَحَّحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَمْ يَقُلْ شَيْئًا. [رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Zâtu's-Selâsil Gazvesi'nde, soğuk bir gecede ihtilam oldum.Yıkandığım takdirde helak olacağımdan korktum. Böylece teyemmüm alıp arkadaşlarıma sabah namazını kıldırırdım.

(Arkadaşlarım) bu olayı Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'e anlattılar (şikâyet ettiler).

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-bana:

- Ey Amr! Sen cünüp olduğun halde arkadaşlarına namaz mı kıldırдың? diye sordu.

Ben de yıkanmama engel olan durumu (şiddetli soğuk havayı) haber verdim ve dedim ki:

-Ben, Allah'ın:

"Nefislerinizi öldürmeyiniz. Şüphesiz Allah, size karşı çok merhametlidir' (Nisâ Sûresi: 29) sözünü hatırladım ve teyemmüm aldım, deyince Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-güldü ve bir şey demedi." (Ebu Davud; hadis no: 334. Elbânî; "Sahih-i Ebî Davud"da "Hadis, sahihtir", demiştir.)

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- bu hadis hakkında şöyle demiştir:

"Bu hadis; ister soğuk olsun, isterse başka bir şey sebebiyle olsun, suyu kullandığı takdirde helâk olmaktan endişe eden kimsenin teyemmüm almasının câiz olduğuna ve teyemmümlü kimsenin namazının, abdestli olarak kılınan namazın yerine geçtiğine bir delildir." (Fethu'l-Bârî; c: 1, s: 454)

Değerli âlim Abdulaziz b. Abdullah b. Baz da -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Eğer sıcak su bulma imkânın varsa veya soğuk suyu ısıtabileceksen veyahut da komşundan ya da başka birisinden sıcak su satın alabileceksen, bunu yapman gerekir.

Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ...﴾ [سورة التغابن من الآية: 16]

"(Ey mü'minler!) O halde gücünüz yettiği kadarıyla Allah'tan korkun (Allah'tan korkmada güç ve takatinizi harcayın)." (Teğâbun Sûresi:16)

Bu sebeple; satın almak veya ısıtmak sûretiyle su ile şer'î abdest almanı sağlayacak olan yolları aramaya çalışman gerekir. Eğer hava da çok soğuk olduğu için buna gücün yetmezse, senin için tehlikeli bir durum söz konusu olursa, suyu ısıtmaya hiçbir yol bulamazsan ve çevrenden sıcak su satın alma imkânı da bulamazsan, bu takdirde sen mazeretli sayılırsın ve teyemmüm alman senin için yeterlidir.

Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ...﴾ [سورة التغابن من الآية: 16]

"(Ey mü'minler!) O halde gücünüz yettiği kadarıyla Allah'tan korkun (Allah'tan korkmada güç ve takatinizi harcayın)." (Teğâbun Sûresi:16)

Yine şöyle buyurmuştur:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ ...﴾ [سورة المائدة الآية: 6]

"Ey îmân edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman (abdestsiz iseniz) yüzlerinizi, dirseklerle beraber ellerinizi yıkayın. Başlarınızı mesh edip aşık kemikleriyle beraber ayaklarınızı yıkayın. Eğer cünüp iseniz, (yıkılarak) temizlenin. Hasta veya yolculuk halinde bulunursanız veya biriniz tuvaletten gelirse, yahut da kadınlarınızla cinsel ilişkiye girmişseniz ve su da bulamamışsanız, temiz toprakla teyemmüm edin. Bunun için de (ellerinizle toprağa vurarak) ellerinizi ve yüzlerinizi bu toprakla mesh edin..." (Mâide Sûresi: 6)

Su olduğu halde onu kullanamayan kimsenin hükmü, su bulamayan kimsenin hükmü gibidir." (Mecmû'u Fetâvâ İbn-i Baz; c: 10, s: 199-200)

(Soruyu soran kardeşim!) Eğer size zarar vermeyecekse, ellerini, ayaklarını ve buna benzer yerleri yıkamak gibi, vücûdundan yıkayabildiğin yerleri yıkaman, ardından da teyemmüm alman gerekir.

Allah Teâlâ'dan size âcil şifâlar ve başına gelen hastalığı senin günahlarına keffâret kılmasını ve cennetteki derecelerinin yükseltilmesine vesile olmasını dileriz.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.